

Potenciál územia a jeho ochrana - ako využiť prírodný turizmus pre udržateľný rozvoj regiónu

Ing. Tomáš Vida, PhD.

Nadácia Aegis

Je prírodný turizmus spása pre región?

Prírodný cestovný ruch/turizmus

- pozostáva z cestovania do hodnotných prírodných oblastí so špecifickým cieľom štúdia, obdivovania a užívania si výhľadov, scenérií a divokej prírody (rastlín a zvierat) a tiež tu prejavujúcich sa kultúrnych sobitostí

Ekologický cestovný ruch/turizmus

- je ľahká forma prírodného cestovného ruchu
- zodpovedné cestovanie do prírodných území, ktoré
 - chráni prostredie,
 - zabezpečuje sociálnu a ekonomickú pohodu miestneho obyvateľstva a
 - napomáha vzdelávaniu a pochopeniu hodnôt prostredníctvom interpretácie.

Kľúčové sú princípy ekologického cestovného ruchu

- Udržateľnosť
- Spoločenská zodpovednosť
- Špecifický vzťah k prírodnému prostrediu

Kľúčové sú princípy ekologického cestovného ruchu

- hlavnou motiváciou návštevníka je pozorovanie a ocenenie prírody, ako aj tradičných kultúr typických pre prírodné oblasti
- zahŕňa vzdelávanie a prvky interpretácie
- je vo všeobecnosti (aj keď nie nevyhnutne) organizovaný špecializovanými cestovnými kancelármi a pre malé skupiny návštevníkov. Partneri v destináciách zvyknú byť malé podniky (vlastníkmi sú miestni)

Kľúčové sú princípy ekologického cestovného ruchu

- minimalizuje negatívne dopady na prírodné, sociálne a kultúrne prostredie
- podporuje udržiavanie prírodných oblastí, ktoré sú v turizme využívané
 - generovaním ekonomických benefitov pre miestne komunity, organizácie a authority v riadení prírodných oblastí a to s cieľom uchovávaní území
 - vytváraním alternatívnych zdrojov príjmov a možností zamestnávania miestnych
 - zvyšovaním povedomia o potrebách uchovávaní prírodných a kultúrnych aktív medzi návštevníkmi aj miestnymi

Predpoklady pre udržateľný rozvoj na báze ekologického turizmu

- Kombinácia ekologického turizmu s inými spôsobmi udržateľného využívania krajiny (napr. ekologické lesníctvo a poľnohospodárstvo)
- Aktívne zapojenie miestnej komunity – lokálni znalci a sprievodcovia
- Dodržovanie štandardov a poskytovanie kvalitných služieb

Predpoklady pre udržateľný rozvoj na báze ekologického turizmu

- Úzka spolupráca miestnej komunity
- Jedinečný produkt a jeho ochrana
- Budovanie značky a propagácia
- Sekundárna ponuka – kvalitná infraštruktúra a služby

Cesta k rozvoju

- Nastavenie krátkodobých a dlhodobých cieľov
- Efektívne riadenie rozvoja cestovného ruchu
- Odstraňovanie bariér a vytváranie vhodných podmienok
- Podpora personálneho rozvoja a podnikania v cestovnom ruchu

Krátkodobé ciele

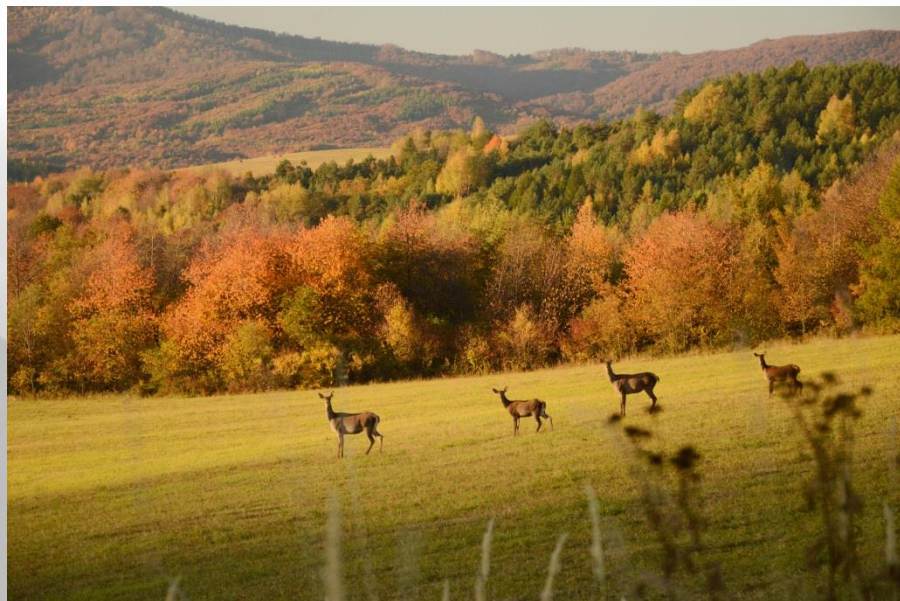
- Efektívne využiť existujúce možnosti územia pre zintenzívnenie cestovného ruchu cez
 - Prírodný turizmus (bio a geo, park tmavej oblohy)
 - Kultúrno-poznávací turizmus (história, tradície, folklór...)
 - Vidiecky turizmus (agroturizmus, cykloturizmus...)

Dlhodobé ciele

- Vytvorenie divočinového produktu v rámci funkčného národného parku s presahom na územia v Poľsku a na Ukrajine s kvalitnou infraštruktúrou a službami na báze udržateľnosti

Efektívne riadenie

- Vhodná forma členskej organizácie
- Aktívnymi členmi by mal byť nielen samosprávy, ale najmä miestne podnikateľské subjekty
- Presnú štruktúru destinačnej organizácie a spôsob jej začlenia do správy regiónu je potrebné dohodnúť s ostatnými sektormi (ochrana prírody, lesné hosp. ...)

Podpora personálneho rozvoja a podnikania v cestovnom ruchu

- vzdelávanie miestnych podnikateľov
- podporný mechanizmus financovania

Odstraňovanie bariér a vytváranie vhodných podmienok

© Ondrej Kameniar

- Kľúčová je komunikácia a spolupráca

Ďakujem za pozornosť

tomas.vida@aevis.org